

Európai Tanács

Brüsszel, 2023. március 23.
(OR. en)

EUCO 4/23

CO EUR 3
CONCL 2

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Az Európai Tanács ülése (2023. március 23.) – Következtetések

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Európai Tanács fenti ülésén elfogadott következtetéseket.

Az Európai Tanács véleménycserét tartott António Guterres ENSZ-főtitkárral.

*

* *

I. UKRAJNA

1. Az Európai Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy határozottan elítéli Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúját, amely az ENSZ Alapokmányának nyilvánvaló megsértését jelenti, és emlékeztet arra, hogy az Európai Unió rendíthetetlenül támogatja Ukrajna függetlenségét, a nemzetközileg elismert határain belüli szuverenitását és területi integritását, valamint Ukrajna természetes jogát az önvédelemre az orosz agresszióval szemben.
2. Az Európai Tanács üdvözli az ENSZ Közgyűlésének „Az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt, az átfogó, igazságos és tartós ukrajnai béke alapját képező elvekről” szóló határozatát, amelyet a nemzetközi közösség széles körű támogatásával fogadtak el. Az Európai Tanács ismételten támogatását fejezi ki Volodimir Zelenszkij elnök békeformulája iránt. Az Európai Unió továbbra is együtt fog működni Ukrajnával a tízpontos béketerven.
3. Oroszországnak véget kell vetnie az általa folytatott agresszióknak, és haladéktalanul, teljes mértékben és feltétel nélkül ki kell vonnia összes katonai erejét és helyettesítő erőit Ukrajna teljes, nemzetközileg elismert határain belüli területéről. Tiszteletben kell tartani a nemzetközi humanitárius jogot, beleértve a hadifoglyokkal való bánásmódra vonatkozó jogot is. Az Európai Tanács a leghatározottabban elítéli a szexuális és nemi alapú erőszakot. Oroszországnak haladéktalanul biztosítani kell az Oroszországba erőszakkal elhurcolt vagy áttelepített ukránok – különösen a gyermekek – biztonságos visszatérését. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács nyugtázza a Nemzetközi Büntetőbíróság által Oroszország elnöke és annak gyermekjogokért felelős biztosa ellen az ukrán gyermekek Ukrajna megszállt területeiről Oroszországba való jogellenes áttelepítésének és elhurcolásának háborús bűntette miatt nemrégiben kiadott elfogatóparancsokat.

4. Oroszországnak haladéktalanul fel kell hagynia az Ukrajnában található, polgári célú nukleáris létesítmények biztonságát és védelmét veszélyeztető tevékenységekkel. Az Európai Unió maradéktalanul támogatja a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség munkáját.
5. Az Európai Unió szilárdan elkötelezett aziránt, hogy teljes körű elszámoltathatóságot kell biztosítani az Oroszország Ukrajna ellen folytatott agresszív háborújával összefüggésben elkövetett háborús bűncselekmények és egyéb legsúlyosabb bűncselekmények tekintetében többek között egy, az agresszió büntetének büntetőeljárás alá vonására szolgáló megfelelő mechanizmus létrehozásán keresztül, ami a nemzetközi közösség egészét érintő kérdés. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács üdvözli azt megállapodást, amely az Ukrajna elleni agresszió büntetével kapcsolatos büntetőeljárás lefolytatásával foglalkozó új nemzetközi központ (ICPA) Hágában történő létrehozására irányul; a központ az Eurojust által támogatott meglévő közös nyomozócsoporthoz fog kapcsolódni. Ismételten hangsúlyozza, hogy támogatja a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyésze által folytatott nyomozásokat. Az Európai Tanács üdvözli a népirtás, az emberiség elleni bűncselekmények, a háborús bűncselekmények és más nemzetközi bűncselekmények kivizsgálására és azokra vonatkozóan a büntetőeljárás lefolytatására irányuló nemzetközi együttműködésről szóló új egyezményre irányuló, küszöbön álló tárgyalásokat.
6. Az Európai Unió továbbra is elkötelezett az Oroszországra gyakorolt kollektív nyomás – többek között esetleges további korlátozó intézkedések révén történő – fenntartása és fokozása mellett, valamint amellett, hogy partnereivel együttműködve folytassa a munkát az olajárplafonnal kapcsolatban. Az Európai Tanács nyomatékosítja, hogy sürgősen fokozni kell a szankciók európai és nemzeti szinten történő hatékony végrehajtásának biztosítását célzó erőfeszítéseket, és szilárdan elkötelezett a szankciók harmadik országokban és harmadik országok által való kijátszásának hatékony megelőzése és megakadályozása mellett. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy erősítsék meg az összes szükséges végrehajtási eszközt, és a tagállamokkal együtt teljes mértékben koordinált megközelítést dolgozzanak ki e célból. Az Európai Unió fokozni fogja a háborúval kapcsolatos hamis orosz narratívák és dezinformáció elleni küzdelem céljából a partnerekkel folytatott együttműködését.

7. Az Európai Unió szilárdan és maradéktalanul kiáll Ukrajna mellett, valamint továbbra is erőteljes politikai, gazdasági, katonai, pénzügyi és humanitárius támogatást fog nyújtani Ukrajnának és népének, ameddig csak szükséges. Az Európai Unió és a tagállamok fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy segítsék Ukrajna sürgető katonai és védelmi igényeinek kielégítését. Az összes tagállam biztonsági és védelmi érdekeit figyelembe véve az Európai Tanács üdvözli, hogy a Tanácson belül megállapodás született arról, hogy – egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikája egyedi jellegének sérelme nélkül – többek között közös beszerzés és a megfelelő forrásoknak egyebek mellett az Európai Békekereten keresztül történő mozgósítása révén sürgősen föld-föld, valamint tüzérségi löszereket, továbbá, amennyiben erre kérés érkezik, rakétákat kell szállítani Ukrajnának, azzal a céllal, hogy az elkövetkező tizenkét hónapon belül közös erőfeszítéssel 1 millió darab tüzérségi löszert bocsássunk rendelkezésre.
8. Az Európai Unió továbbra is elkötelezett amellett, hogy a nemzetközi partnerekkel együttműködésben támogassa Ukrajna rehabilitálását, helyreállítását és újjáépítését. Ezzel összefüggésben az Európai Tanács újólá hangsúlyozza, hogy az EU teljes mértékben támogatja egy, az Oroszország által okozott károk nyilvántartásba vételére szolgáló nemzetközi mechanizmus létrehozását. Az Európai Unió a partnereivel együtt tovább fokozza majd arra irányuló munkáját, hogy Oroszország befagyasztott és immobilizált vagyoni eszközeit Ukrajna újjáépítésére és jóvátétel céljára használják fel, az uniós és a nemzetközi jognak megfelelően.
9. Az Európai Tanács – a korábbi következtetéseivel, mindenekelőtt a 2022. június 23–24-i következtetésekkel összhangban – üdvözli Ukrajna elkötelezettségét és reformtörekvéseit, valamint nyomatékosítja Ukrajna uniós csatlakozási folyamatának fontosságát.
10. Az Európai Unió továbbra is minden szükséges támogatást megad majd a Moldovai Köztársaságnak, ideértve az ország rezilienciájának, biztonságának, stabilitásának, gazdaságának és energiaellátásának megerősítését a külső szereplők destabilizáló tevékenységeivel szemben, valamint továbbra is támogatást nyújt az Európai Unióhoz történő csatlakozás felé vezető úton. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy a következő ülése előtt terjesszen elő egy támogatási csomagot.

11. Az Európai Tanács elítéli, hogy Irán és Belarusz továbbra is katonai támogatást nyújt Oroszország agresszív háborújához. Az Európai Tanács minden országot felszólít arra, hogy ne nyújtsanak anyagi vagy egyéb támogatást Oroszország agresszív háborújához.
12. Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja és az a tény, hogy fegyverként használja az élelmiszert, aláásta a globális élelmezésbiztonságot. Erre tekintettel az Európai Tanács nyugtázza az ENSZ fekete-tengeri gabonakezdeményezésének meghosszabbítását. E kezdeményezés, az EU szolidaritási folyosói, valamint az ukrán „Gabonát Ukrajnából” kezdeményezés alapvető szerepet játszanak a globális élelmezésbiztonság megerősítésében. Az Európai Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy biztosítani kell a mezőgazdasági termékek folyamatos rendelkezésre állását és megfizethetőségét a leginkább rászoruló országok számára.

II. VERSENYKÉPESSÉG, EGYSÉGES PIAC ÉS GAZDASÁG

13. Az egyre összetettebb kihívásokat szem előtt tartva (éghajlatváltozás, geopolitikai helyzet, energiaárak, az ellátási láncokat ismétlődően érő sokkhatások, demográfiai tendenciák, munkaerőhiány, növekedési és innovációs szakadék) az Európai Unió szilárd és időtálló gazdaságot épít, amely hosszú távon biztosítja a jólétet. Ez az összes szakpolitikai területen átívelő integrált megközelítést követel meg annak érdekében, hogy kontinensünk teljes gazdasági bázisában fokozni lehessen a termelékenységet és a növekedést, ötvözve egymással az egységes piac elmélyítését és az iparpolitika, a mezőgazdasági politika és a kereskedelempolitika megerősítését.

Az Európai Unió azzal fogja biztosítani versenyképességét, hogy megerősíti rezilienciáját és termelékenységét, megkönnyíti a finanszírozást, törekszik a megfizethető energiaellátásra, csökkenti a stratégiai függőségeit, beruház a jövő készségeibe, valamint alkalmassá teszi gazdasági, ipari és technológiai bázisát a zöld és digitális átállásra, mégpedig úgy, hogy senkit ne hagyjon hátra.

Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy folytassa a mindezen szempontokkal kapcsolatos munkát, és az Európai Tanács 2023. júniusi ülése előtt tegyen jelentést az elért eredményekről. Felkérjük továbbá a Tanácsot, hogy a Bizottság hozzájárulása – többek között a fő teljesítménymutatók – alapján évente értékelje az elért eredményeket.

Az egységes piac, valamint a hosszú távú versenyképesség és termelékenység

14. A három évtizeddel ezelőtt létrehozott egységes piac a fennállása óta szolgálja Európa jólétét és javítja a polgárok életét. Szociális dimenziója a rendkívül versenyképes szociális piacgazdaság központi elemét képezi. Az évek során elősegítette a tagállamok közötti kereskedelem jelentős növekedését, és ugródeszkaként működött az európai vállalkozások számára a világpiacra történő belépéshez. Az egységes piac amellest, hogy jelentős mértékben hozzájárul a növekedéshez és a versenyképességhez, azt is lehetővé tette, hogy az európai polgárok magas szintű szociális és környezetvédelmi normákat, valamint erőteljes fogyasztóvédelmet élvezhessenek, Európa pedig globális normaalkotóvá váljon.
15. Az Európai Tanács támogatja, hogy „A 30 éves egységes piac” című bizottsági közleményben javasoltaknak megfelelően megújult hangsúlyt helyezzünk a meglévő egységes piaci szabályok érvényesítésére és az akadályok felszámolására. A jól működő egységes piac továbbra is elengedhetetlen a sikeres zöld és digitális átálláshoz, jövőbeli növekedésünkhöz és a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz. Az Európai Tanács nagyszabású intézkedéseket szorgalmaz egyrészt az egységes piac kiteljesítése érdekében, különösen a digitális vonatkozások és a szolgáltatások terén, másrészt a közelmúltbeli válságok során feltárt sebezhetőségek kezelése érdekében, egyenlő versenyfeltételeket biztosítva mind belső, mind globális szinten. A kvv-kra kiemelt figyelmet kell fordítani.
16. Az Európai Tanács „Az EU hosszú távú versenyképessége 2030 horizontján túl” című bizottsági közleményre építve felszólít a munka továbbvitelére a következő területeken:
 - a) A növekedést ösztönző szabályozási környezet
 - egyszerűsíteni kell az általános szabályozási környezetet, és csökkenteni kell az adminisztratív terheket, többek között az engedélyezési eljárások felgyorsítása, új jogalkotási javaslatok esetében versenyképességi ellenőrzések végzése, valamint a digitális megoldások (például elektronikus azonosítás, valamint géppel olvasható és standardizált adatok) jóval szélesebb körű elterjesztése révén. Észszerűsíteni kell a jelentéstételi követelményeket, különösen a környezetvédelmi, a digitális és a gazdasági területekre vonatkozó uniós jogszabályokban,

- hatékonyan érvényesíteni kell az egységes piaci szabályokat a szabályozási konvergencia valamennyi ágazatban történő biztosítása érdekében, a szolgáltatásokat is beleértve,
- nemzeti és uniós szinten fokozni kell a határokon átnyúló üzleti tevékenységek útjában álló akadályok csökkentésére irányuló erőfeszítéseket, és folytatni kell a gyógyszerekhez való – az összes tagállamon belüli – hozzáféréssel kapcsolatos munkát, valamint ezzel egyidejűleg erősíteni kell az innovációba történő beruházások ösztönzését.

b) Beruházás

- el kell mélyíteni a tőkepiaci uniót, fel kell számolni a határokon átnyúló finanszírozás útjában álló még meglévő akadályokat, meg kell könnyíteni a magántőkéhez való hozzájutást és magántőkét kell mozgósítani a beruházások céljára, különösen a kkv-k számára. Az Európai Tanács felszólítja az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy a jelenlegi jogalkotási ciklus vége előtt zárják le az e területre vonatkozó jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos munkát,
- biztosítani kell a rendelkezésre álló finanszírozás és a meglévő pénzügyi eszközök teljes körű mozgósítását, valamint azokat rugalmasabban kell felhasználni annak érdekében, hogy – a kohéziós politikai célkitűzések érintése nélkül – a stratégiai ágazatokban kellő időben célzott támogatást lehessen nyújtani. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy nyugtázta, hogy a Bizottság a stratégiai ágazatokba irányuló beruházások támogatása érdekében 2023 nyara előtt javaslatot szándékozik tenni egy Európai Szuverenitási Alapra,
- a kettős átálláshoz szükséges biztonságos, stabil és fenntartható ellátási láncok biztosítása érdekében meg kell erősíteni az alapvetően fontos ökoszisztémákat,
- javítani kell az egységes piacon belüli konnektivitást valamennyi tagállam esetében, többek között a közlekedéshez és az energiához kapcsolódó infrastruktúra és összeköttetések – köztük hálózatok – fejlesztése és korszerűsítése révén.

c) Kutatás és innováció

- ösztönzőket kell nyújtani az innovációhoz, a nagy növekedési potenciállal rendelkező területekre összpontosítva,
- az állami és magánkiadások tekintetében a GDP 3 %-ában megállapított célérték elérése érdekében növelni kell a kutatás-fejlesztésbe való beruházást,
- meg kell könnyíteni az innovatív termékek és szolgáltatások forgalomba hozatalát, többek között szabályozói tesztkörnyezetek használata révén.

d) Digitalizáció

- a magánélet tiszteletben tartásának és a biztonságának a biztosítása mellett ki kell aknázni az adatokban rejlő értéket Európában, valamint élni kell a valós idejű gazdasági megoldásokkal,
- elő kell segíteni a digitális eszközök szélesebb körű alkalmazását a gazdaság egészében, valamint növelni kell az Európai Unión belüli vállalkozások és közigazgatások számára ahhoz biztosított támogatást, hogy a mesterséges intelligencia, a kvantuminformatika, a mikroelektronika, a 6G, a Web 4.0 és a kiberbiztonság területén az élvonalban maradjanak.

e) Készségek

- fejleszteni kell a készségeket, és azokhoz vonzó, minőségi munkahelyeket kell rendelni, növelni kell a nők és a fiatalok részvételét, valamint elő kell mozdítani a szakképzést, hogy ezáltal meg lehessen birkózni a munkaerőhiány és a munkahelyek átalakulása jelentette kihívásokkal, többek között a demográfiai kihívások összefüggésében is.

f) Körforgásos jelleg

- elő kell segíteni a körforgásosabb gazdaságra való átállást a fenntarthatóság javítása, az uniós ipar termelési költségeinek csökkentése, valamint az elsődleges anyagok terén fennálló függőségek mérséklése érdekében, többek között a bioökonómiában rejlő lehetőségek megragadása révén.

Iparpolitika

17. Az Európai Tanács áttekintette a különböző cselekvési területeken elért előrehaladást. Felszólít a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabályra és a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló európai jogszabályra irányuló javaslatokkal kapcsolatos munka előbbrevitelére, valamint nyugtázza az állami támogatásokra vonatkozó ideiglenes válság- és átállási keretet.

Kereskedelempolitika

18. Az Európai Tanács stratégiai megbeszélést tartott a kereskedelem geopolitikai vonatkozásairól, valamint hangsúlyozta a kereskedelempolitika által az EU versenyképességéhez nyújtott hozzájárulást.

Gazdaságpolitikai koordináció

19. Az Európai Tanács jóváhagyja a következőket:
- a gazdasági kormányzás felülvizsgálatáról szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések,
 - az éves fenntartható növekedési jelentés szakpolitikai prioritásai, és arra kéri a tagállamokat, hogy a nemzeti reformprogramjukban, valamint a stabilitási, illetve konvergenciaprogramjukban tükrözzék ezeket,
 - az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlás tervezete.

III. ENERGIA

20. Az Európai Tanács áttekintette a magas energiaárak kezelése, a gázkereslet csökkentése, az ellátás biztonságának garantálása és az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség fokozatos megszüntetése érdekében hozott intézkedéseket.

21. Bár az Európai Unió energiaügyi helyzete javult, az Európai Tanács felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a következő gáztároló-feltöltési és fűtési időszakokra való tekintettel gondoskodjanak a felkészültségről és a vészhelyzeti tervezésről. Ezzel összefüggésben sürgeti az összes érdekelt felet, hogy az uniós energiaplatformon keresztül teljes mértékben használják ki az AggregateEU közös beszerzési mechanizmust a megfizethető árú gázellátás biztonságának további javítása érdekében. Az Európai Tanács felkéri a Bizottságot, hogy mielőbb véglegesítse a 2022-ben elfogadott vészhelyzeti intézkedések értékelését, és szükség esetén tegyen javaslatot alkalmazásuk meghosszabbítására.
22. Az Európai Tanács felkéri a társjogalkotókat, hogy mielőbb állapodjanak meg a zöld átállás felgyorsítására irányuló valamennyi releváns javaslatról, és késedelem nélkül folytassák a munkát az uniós belső villamosenergia-piac szerkezetének javasolt felülvizsgálatával kapcsolatban, hogy biztosítani lehessen annak 2023 végéig történő elfogadását.

IV. EGYÉB

Migráció

23. A Tanács elnöksége és a Bizottság tájékoztatta az Európai Tanácsot a migrációról szóló, 2023. február 9-i következtetéseinek a végrehajtása terén elért előrehaladásról. Emlékeztetve arra, hogy a migráció európai választ igénylő európai kihívás, az Európai Tanács mindazon elemek mielőbbi végrehajtására szólít fel, amelyekről megállapodás született. Az Európai Tanács júniusban át fogja tekinteni a végrehajtást.

Külkapcsolatok

24. A 2023. február 6-i tragikus földrengést követően az Európai Tanács üdvözli a Törökország és Szíria népének támogatását célzó donorkonferencia eredményét, és szorgalmazza a felajánlott támogatás gyors és tényleges folyósítását.

25. Az Európai Tanács üdvözli a főképviseelő által vezetett, az EU közvetítésével zajló párbeszéd keretében elért, a Koszovó* és Szerbia közötti kapcsolatok normalizálása felé vezető útról szóló megállapodást és annak végrehajtási mellékletét, amelyek európai útjuk szerves részét képezik, és felszólítja mindkét felet, hogy megfelelően és jóhiszeműen hajtsák végre saját kötelezettségeiket.
26. Az Európai Tanács határozottan elítéli a belarusz demokratikus ellenzék prominens képviselőire kiszabott hosszú és indokolatlan börtönbüntetéseket. Felszólítja a belarusz hatóságokat, hogy tartsák tiszteletben az emberi jogokat, a demokráciát és a jogállamiságot, szüntessék be az elnyomást, bocsássák szabadon a politikai foglyokat, valamint tartsák tiszteletben a kisebbségeket.
27. Az Európai Tanács üdvözli a Windsori Keretmegállapodásra vonatkozóan létrejött megállapodást, és várakozással tekint valamennyi jóváhagyott megoldás gyors és jóhiszemű végrehajtása elé.

*

* *

Az Európai Tanács üdvözli az ENSZ 2023. évi vízügyi konferenciáját és annak vízügyi cselekvési menetrendjét. Elismeri, hogy fokozott uniós és globális fellépésre van szükség a vízpolitika terén, valamint hangsúlyozza a vízellátás biztonságára vonatkozó uniós stratégiai megközelítés jelentőségét.

* *Ez a megnevezés nem érinti a jogállással kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244/1999 sz. ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.*